

Posudek disertační práce

Název práce sympaticky slibuje úzkou a tudíž zvládnutelnou odbornou práci. Po přečtení celé disertační práce musím konstatovat, že celek splňuje naději vyvolané názvem. Až na drobné výjimky.

Téma práce je velmi aktuální. Ze dvou důvodů. Dotýká se blízké oblasti trvale udržitelného rozvoje (respektive života), což je téma s velkým T celosvětově, a je, alespoň v těžišti práce, kreativní. Což je v současném architektonickém světě globalizace, unifikace a sériovosti dobře. Je ale škoda, že to doktorandka více neprodává.

V úvodu práce doktorandka uvádí dva důvody které ji vedly k volbě tématu: nedostatek komplexních vědeckých informací o hliněných površích a absence zájmu o estetickou kvalitu takovýchto povrchů. To je sice pravda, ale chybí mi vysvětlení proč vůbec je dnes potřeba se zabývat hlínou a s ní souvisejícím hliněným povrchem. Po přečtení dalšího sta stránek to sice pochopím, ale měl bych to pochopit již v úvodu.

V přehledu o současném stavu problematiky, kde doktorandka představuje bídný vědecký fundus v řešené oblasti, uvádí knihu Havlíčka a Součka z roku 1958 a potom až téměř současná díla G.Minkeho, J.Chybíka a I.Žabičkové. A opomněla klíčové dílo svého dnešního oponenta P.Suskeho „Hliněná architektura nové generace“, vydané v roce 1991. Tento fakt má malý význam v posuzování práce. Uvedená publikace ale byla silně ovlivněna francouzskou hliněnou školou, zejména rozsáhlou vědeckou prací CRATerre (Centre international de construction en terre) se sídlem v Lyonu. A výsledky práce tohoto centra jsou velmi významné. Informace o nich v práci chybí.

V kapitole Cíle disertační práce mi chybí cíl související s otázkou zmíněnou výše: Pochopit proč se hliněné omítky vůbec dělaly a hlavně proč by se měly dělat dál v kontextu moderní architektury. Je to podle mého soudu otázka klíčová k obhájení hlavního obsahu práce jímž pro mne je, zjednodušeně řečeno, hlavně estetika a kreativita hliněných povrchů.

Kapitola „Hlína jako stavební materiál“ je přehledná, a jako obecná informace má i správný rozsah. Mám jenom několik drobných faktických připomínek: na straně 15 vysvětluje autorka hojné využívání nepálené hlíny v architektuře její snadnou dostupností a tlakem na snížení těžby dřeva. Rozšíření hliněného stavitelství mělo i politické důvody založené na strachu z četných požárů měst. Z důvodu ochrany před požáry staví Napoleon I v roce 1804 celé hliněné město La Roche sur Yon, a Fridrich

Velký nařizuje dekretem v roce 1764 výstavbu z hlíny v celém Prusku. A tyto politické akty samozřejmě ovlivnily , pozitivně, stavění z hlíny v celé Evropě.

Ve stejné kapitole, v části 1.3 „Negativa“ uvádí autorka celou řadu faktorů se kterými naprosto souhlasím. Dodal bych ale, že jedním z hlavních negativ uplatnění hlíny jako stavebního materiálu je fakt, že každá hlína má jiné složení (neplést s citovanou absencí evropských „zvykových“ norem) a vyžaduje jiný způsob zpracování pro dosažení dokonalého výsledku a tudíž se velmi obtížně standardizuje a velmi obtížně se deleguje na dodavatele zodpovědnost. Hliněná pytlovaná omítka, např. Bauxit má s hlínou, jak jí autorka chápe, velmi málo společného. Jedná se o aseptickou směs čistých materiálů různé zrnitosti, vždy identické.

Kapitoly věnované hliněným povrchům jsou zpracovány logicky a pečlivě a jsou velmi informačně bohaté.

V závěrečné části práce nazvané „Perspektivy a tendence“ souhlasím se závěry autorky, že budoucí trendy povedou k prefabrikaci, suché montáži, technizaci a mechanizaci. Také si myslím, že tendence půjde směrem k přidané hodnotě hlíny. Zejména v oblasti komfortu (optimální vlhkost), zdravotní (astma, alergie) a estetické. A bude se to týkat především interiérových, nenosných, konstrukcí. Sympatické jsou i snahy o baltické, dotekové využití hliněných povrchů, které mohou být zajímavé i pro vidící uživatele. Připomínám zde přednášku kolegy Jiřího Vorla, který prohlásil že hladit oblý hliněný tvar je stejná krása jako hladit zadek mladé jalovici...

Zvolená metoda zpracování, deklarovaná v úvodu práce, odpovídá požadovanému výsledku a je v práci dodržena.

Splnění stanoveného cíle bylo, podle mého názoru a s připomínkami uvedenými výše, dosaženo

Práce , zejména v oblasti kreativity a estetických možností , splňuje požadavek na původnost řešení vědeckého problému. Otevírá fakticky novou oblast, nový architektonický prostředek v architektonické tvorbě s interdisciplinárním přesahem (zdravé budovy fyzicky i spirituálně). Závěry práce mohou mít přímý dopad na architektonickou praxi.

Formálně nepřináší práce žádné novinky v sdělování informací a drží se v konzervativní grafickém duchu.

Disertační práci doporučuji k obhajobě

20.8.2012

Doc Ing.arch. Petr Suske CSc